

Джим Гудзик і машиніст Лукас (стислий переказ)

Міхаель Енде

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ГЛАВА ПЕРША, У ЯКІЙ ІСТОРІЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ

Країна, у якій жив Лукас-машиніст, називалася Усландія і була островом серед океану. Усландія була дуже маленькою, складалася з гори, доріг, які її оповивали, залізниці і двох будинків. Один будинок був звичайний, а інший — із крамничкою. Була ще маленька будівля залізничної станції, де жив Лукас-машиніст. Між двома верхівками гір стояв замок короля.

Лукас-машиніст був невисоким та дещо огрядним. Він носив робочого комбінезона та кашкета із козирком. Очі в Лукаса були сині, а обличчя та руки — чорні від мастила та кіптяви. Коли Лукас сміявся, його білі зуби блищали. У лівому вусі він мав маленьку золоту сережку в формі кільця. Лукас володів неабиякою силою, але він любив мир та спокій. Також він був майстром із плювків. Його локомотив називався Емма, і він кожного дня багато їздив.

Короля Усландії звали Альфонс За-Чверть-Дванадцятий, бо він народився об 11:45. Він завжди сидів удома і вів телефонні розмови по великому золотому телефону. У короля було двоє підданих: пан Ермель, який не мав жодної певної професії, і товстенька пані Ваас, яка жила в будинку, де знаходилася крамниця.

По святах король підходив до вікна та привітно махав рукою. Потім всі пригощалися морозивом, яке готувала пані Ваас.

ГЛАВА ДРУГА, У ЯКІЙ ПРИБУВАЄ ЗАГАДКОВА ПОСИЛКА

Одного дня до берега Усландії прибуло поштове судно, і поштар передав на острів посилку, яка була адресована якійсь пані Малтасан. Піддані та поштар разом із Лукасом сіли до локомотива і на кожній зупинці острова кликали цю пані, але це було марно. Врешті поштар залишив посилку на острові, а король вирішив, щоб посилку взяла пані Ваас.

У посилці пані Ваас знайшла чорношкіре немовля! Лукас-машиніст сердився, що хтось насмілювався покласти немовля у посилку. Велике чорне обличчя Лукаса лякало малюка, хоч у самого личко теж було чорне.

Пані Ваас завжди мріяла про малюка. Те, що немовлятко виявилось чорношкірим, вона вважала особливо милим, бо воно прегарно виглядатиме у рожевому, а це був її улюблений колір. Лукас назвав немовля Джимом.

Минув час, Джим підріс і став хлопчик як хлопчик: бешкетував, сердив пана Ермеля і, як усі дітлахи, не дуже любляв умиватися. Джим був незамінним

помічником пані Ваас у крамниці. Найкращим другом Джима був Лукас-машиніст. Вони розуміли один одного з півслова вже хоча б тому, що обидва були майже одного кольору. Часто Джим їздив разом із Лукасом на локомотиві на ім'я Емма, і Лукас показував та пояснював йому, що до чого. Джим мріяв стати машиністом.

У Джима на штанцях завжди була дірка на одному й тому самому місці. Пані Ваас по сто разів залатувала її, але дірка знову з'являлася. Одного разу вона обробила дірку спеціальним швом, а поруч пришила великий гудзик. Замість того, щоби залатувати, варто тільки застібнути гудзик — і дірки як не було! Із тих пір жителі острова почали звати хлопчика тільки Джим Гудзик.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ГЛАВА ТРЕТЯ, У ЯКІЙ МАЙЖЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ ОДНЕ НЕВЕСЕЛЕ РІШЕННЯ, ІЗ ЯКИМ ДЖИМ НЕ ЗГОДЕН

Минуло кілька років, і Джим став майже напівпідданим. В Усландії школи не було, тому Джим продовжував вести безтурботне життя.

Одного вечора король покликав Лукаса-машиніста до себе у палац і сказав, що треба ліквідувати Емму, бо Усландія — країна маленька, і всі не помістяться. Король боявся перенаселення.

Лукас довго думав про розмову з королем. Він сказав Джиму, що покидає країну разом з Еммою. Джим теж вирішив їхати, а пані Ваас хотів написати прощального листа. Друзі домовилися зустрітися опівночі і рушити в дорогу.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТА, У ЯКІЙ У МОРЕ ВИХОДИТЬ НЕЗВИЧАЙНИЙ КОРАБЕЛЬ І ЛУКАС ДІЗНАЄТЬСЯ, ЩО НА ДЖИМА-ГУДЗИКА МОЖНА ПОКЛАСТИСЯ

Увечері Джим рано пішов спати. Йому не хотілося покидати домівку, але й Лукаса залишити він не міг. Він трохи задрімав, а коли прокинувся, то вже запізнювався, та тут гадав про листа. Писати він не вмів, тому намалював малюнок. Потім він поклав листка на подушку і виліз у вікно.

Джим переробив Емму так, щоб вона могла плавати: прибрав із тендеру вугілля, а двері зашпарував клоччям та смолою, аби досередини не потрапило ані краплі води. Коли вітер наповнив вітрило, друзі відпливли на кораблі. Джимові і Лукасові було трохи сумно. Але зовсім скоро обидва знов розвеселилися і засміялися.

ГЛАВА П'ЯТА, У ЯКІЙ ПОДОРОЖ ОКЕАНОМ ЗАВЕРШУЄТЬСЯ І ДЖИМ БАЧИТЬ ПРОЗОРИ ДЕРЕВА

Під час подорожі не відбувалося нічого особливого. Погода весь час була гарна. Друзі споживали з коралових дерев морські груші та огірки. Цілісінькими днями вони розповідали один одному різні історії, чи насвистували пісеньки, чи грали в настільні ігри.

Ночами вони пролізали через топку до кабіни. Закутавшись у теплі ковдри, вони вмошувалися зручніше. Звісно, у каюті було дуже тісно, проте і затишно.

На третій день четвертого тижня їхньої подорожі, Джим прокинувся зовсім рано,

ніби відчувши раптовий поштовх. Хлопчик вийшов і побачив красиву місцевість з прозорими деревами і квітами. Над річкою гойдалися витончені фарфорові мостики, на яких звисали тисячі маленьких срібних дзвіночків, що давали багатоголосі передзвони. Також там літали величезні метелики і крихітні пташечки.

Коли Лукас прокинувся, то був захоплений побаченим. Він сказав, що тут, напевне, країна Мигдалія. Друзі витягли Емму на берег. Лукас вирішив прямувати в Пинь — столицю Мигдалії, щоб спитати царя, чи не знадобляться йому один локомотив та два машиністи. Вони зробили Емму сухопутною і за деякий час добралися в Пинь.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ГЛАВА ШОСТА, У ЯКІЙ ВЕЛИКА ЖОВТА ГОЛОВА СТАЄ ДРУЗЬМ НА ЗАВАДІ

У всіх мигдальців були косички та великі крилаті капелюхи. Кожний мигдалець вів за руку мигдальця по-менше, той, що по-менше, вів іншого, ще по-менше, і так до найменшого, розміром із горошину. У місті стояли тисячі будинків, у кожного було багато поверхів, і в кожного поверху був свій дах із золота. Мигдальці були дуже охайними.

Друзі дісталися головного майдану перед царським палацом. У палац вели 99 срібних сходинок. А ще там була велетенська брама з різьбленого ебенового дерева. На брамі була кнопка дзвоника із великого цільного алмазу. Лукас натиснув на кнопку дзвоника, пояснив, що хоче, та голова у віконечку брами не дозволила йти до царя.

Лукас і Джим вирішили оглянути місто. Багато годин вешталися вони вузькими провулками та строкатими вулицями. Вони побачили багато дивовиж: вухочистів, які чистили людям вуха, рахувальників волосся, фокусників, різьбярів по кості.

ГЛАВА СЬОМА, У ЯКІЙ ЕММА ВДАЄ КАРУСЕЛЬ, А ДРУЗІ ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОДНИМ ОНУКОМ

Цілісінький день друзі вешталися містом. Увечері мигдальці запалили свої лампи, що переливалися різними кольорами. Вони носили їх, підвісивши на довгі батоги.

Наші друзі не мали грошей. Щоб трохи заробити, вони вирішили прокатати мигдальців на Еммі. Та місцеві налякалися і розбіглися. Їм трапилося якесь маля на ім'я Пінг Понг, і вони спитали, де можна заробити. Пінг Понг понісся у бік палацу, а згодом повернувся зі столиком і подушками, на які треба сідати. Друзі всілися, а хлопчик запропонував дивні страви: сторічні яйця із ніжним салатом із білоччиних вушок, зацукровані дощові черв'яки у сметані, пюре з деревної кори під тертим кінським копитом, парені осині гнізда зі зміїною шкірою під оцтом та олією. Джим і Лукас попросили звичайний бутерброд, але Пінг Понг не знав, що це таке. Нарешті Пінг Понг приніс кілька мініатюрних мисочок рису. Наші друзі просили хлопчика приєднуватися, але Пінг Понг їв лиш рідку їжу, бо мав один рік та три дні. Щоби це зрозуміти, треба знати ось що: мигдальці — дуже-предуже розумний народ. У рік вони вже такі тямущі, що вправно вміють ходити та розмовляти по-дорослому. У два роки вони вміють читати та писати. А в три розв'язують найважчі обчислювальні задачі. Але

в іншому Пінг Понг був точно таким самим немовлям, як усі немовлята в світі у його віці. Наприклад, замість штанців йому все ще доводилося носити підгузки.

ГЛАВА ВОСЬМА, У ЯКІЙ ДЖИМ ІЗ ЛУКАСОМ ЗНАХОДЯТЬ ЗАГАДКОВІ НАДПИСИ

Лукас і Джим дізналися, що Пінг Понг 32-ий онук пана Шу Фу Лю Пі Плі, придворного шеф-кухаря. Рис, який приносив хлопчик, був вечерею царя, який відмовився їсти. На паличках, якими друзі не вміли їсти, вони помітили дивні написи. Пінг Понг пояснив, що вони на пам'ять про дочку царя, принцесу Лі Сі, яка ув'язнена у Дракон-Місті.

Лукас хотів врятувати принцесу, щоб мати дозвіл жити у цій країні. Джим подумав, що лишатися тут йому, взагалі-то, не так уже сильно хочеться. Звісно, у Мигдалії чудово. Але краще б податися туди, де не так багато людей.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ГЛАВА ДЕВ'ЯТА, У ЯКІЙ ВИСТУПАЮТЬ ЦИРКОВІ АРТИСТИ І ДЕХТО ЗАМИСЛЮЄ НЕДОБРЕ ПРОТИ ДЖИМА Й ЛУКАСА

Наступного дня Джим із Лукасом знову піднялися дев'яноста дев'ятьма срібними сходишками та натиснули на алмазну кнопку дзвоника. Друзі попросилися до царя, але їм знову відмовили. Та коли вони сказали, що хочуть рятувати принцесу, їм сказали почекаати. Чекаати довелося довго, а друзі дуже хотіли їсти. Лукас придумав, що заробить гроші своїм умінням плювати петлями, а Джим буде клоуном та помічником.

Друзі видерлися на Еммин дах та стали вигукувати про свій мандрівний цирк. Люди, охоплені цікавістю, штовхаючись, підійшли поближче. Для початку Лукас взяв кочергу і зв'язав її на бантик. Публіка вибухнула оплесками. Потім Джим високо тримав сірника, що горів, а Лукас на відстані 3, 5 метрів плювом гасив вогонь. Потім дует "Лукас та Емма" виконав художнім свистом гарну пісеньку. Згодом Лукас здійснив неймовірний петлеподібний плювок. Джим зібрав гроші — безліч монет з дірочкою посередині.

Минуло вже багато годин, проте їх не кликали до палацу. І ось з якої причини. Брамник спершу повідомив про прохання Лукаса і Джима старшого брамника. Той повідомив головному брамникові і так далі, аж до головного міністра, який був жахливо марнославно і терпіти не міг, якщо хтось інший чимось виділявся. Коли головбонзі І Те Де повідомили про двох чужинців, які бажають визволити принцесу Лі Сі, серце його тієї ж миті сповнилося отруйно-зеленими ревностями. Він вважав себе головним кандидатом на серце принцеси, хоч не кохав її.

ГЛАВА ДЕСЯТА, У ЯКІЙ ДРУЗИ ПОТРАПЛЯЮТЬ У БІДУ

Тридцять чоловік у військовій формі оточили Джима і Лукаса кільцем, капітан наблизився до наших героїв і наказав йти до палацу.

Джим і Лукас пройшли багато кімнат і сходів, поки не опинилися перед трьома товстими бонзами. Посередині на найвищому стільці сидів бонза в золотому вбранні. Це й був пан І Те Де. Перед кожним бонзою сидів писар.

Лукас представився і розповів, що приїхав з Усландії і хоче потрапити до царя мигдальського, аби повідомити йому, що збирається зі своїм другом визволити царівну. І Те Де та інші два бонзи сказали, що треба мати паспорт і дозвіл. Потім назвали Лукаса і Джима шпигунами. Бонзи усе розтягували час, сміялися з машиніста і його друга. А писарі теж хихотіли і щось записували. Врешті, Лукас не міг так довго чекати і сказав, що хоче потрапити до царя зараз.

Лукас не стримався і побив писарів, пана І Те Де, а двох інших бонз висунув у вікно. Та раптом увійшла варта, бо почула крик. Лукаса і Джима оточили. Та Пінг Понг прийшов на допомогу. Малюк розповів цареві про своїх нових знайомих і їхнє бажання врятувати Лі Сі.

Коли Лукаса та Джима скували по руках і ногах, з'явився цар і наказав звільнити чужинців, а пана І Те Де і інших закувати.

ГЛАВА ОДИНАДЦЯТА, У ЯКІЙ ДЖИМ НЕСПОДІВАНИМ ЧИНОМ ДІЗНАЄТЬСЯ ПРО СВОЮ ТАЄМНИЦЮ

Усі віддавали Лукасу і Джиму шану. Для гостей вирішили приготувати їжу, яку споживали на острові Усландія. Друзі смачно пообідали. Пізніше з'явився Пінг Понг. Після десерту цар запитав, коли вони вирушають до Дракон-Міста. Лукас хотів спершу більше дізнатися про це місто.

Увечері мигдальські вчені принесли безліч сувоїв та книг, у яких містилися всі відомості про Дракон-Місто. Один з учених розказав, що рівно рік тому чарівна принцеса Лі Сі проводила свої літні канікули на морі і раптом безслідно зникла. А згодом один рибалка виловив із Жовтої річки пляшкову пошту. Принцеса писала, що її викрала чортова дюжина та продала драконисі — пані Мальцан. Принцеса писала, що дракониха тримає в себе багато інших дітей. Тоді Лукас розповів Джиму, що хлопець теж мав потрапити до пані Мальцан, але випадково опинився в Усландії.

Оскільки пляшкову пошту принцеси принесло течією Жовтої річки, то Дракон-Місто мусило лежати десь у верхній її частині. Але ніхто не знав, де початок річки. Кордони царства з усіх боків опоясувала стіна, яка мала п'ять брам. Якщо виїхати з країни крізь західну браму, то на шляху постане "Ліс Тисячі Див". Одразу за ним починаються червоно-біло-смугасті непрохідні гори, які називають "Короною Світу". Південніше розташована ущелина під назвою "Долина Сутінків". Єдина можливість перетнути гори — це пройти крізь ущелину. Проте досі на такий крок ніхто не наважився. "Долина Сутінків" сповнена жахливих звуків та голосів. По той бік "Долини" є величезна пустеля "Кінець Світу", а далі — зовсім недосліджена територія.

Лукас вирішив перебратися через "Долину Сутінків" на інший бік гір і весь час їхати на північ, тоді десь неодмінно знайдеться Жовта річка, а біля неї — Дракон-Місто, якщо воно взагалі знаходиться біля Жовтої річки.

Перед дорогою Лукас і Джим написали лист в Усландію. У ньому вони пояснювали пані Ваас та королю Альфонсові, чому їм довелося поїхати з острова. І що Джим відтепер все знає про посилку. І що зараз їм треба прямувати до Дракон-Міста-Сумландії, аби звільнити принцесу Лі Сі та розкрити таємницю Джима. Наприкінці

листа друзі передали всім привіт. Лукас підписався, а Джим намалював чорне личко.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ГЛАВА ДВНАДЦЯТА, У ЯКІЙ ПОЧИНАЄТЬСЯ ПОДОРОЖ У НЕВІДОМЕ І ДРУЗИ БАЧАТЬ "КОРОНУ СВІТУ"

Наступного ранку почалася мандрівка наших друзів до Дракон-Міста. Вони проїхали столицю, досягли передмістя і цілий день їхали Мигдалією, тримаючи курс на "Долину Сутінків".

Наступного дня вони проминули мигдальські села. На третій день друзі побачили один із найзнаменитіших мигдальських біломармурових палаців, що стояв посередині озера. Там мешкали молоді мигдальські фрейліни. Повсюди, де б друзі не зупинялися, їм приносили повні корзини фруктів та солодоців, а Еммі — воду та вугілля.

На сьомий день друзі дісталися західної брами Великої Мигдальської Стіни. Проїхавши через браму, мандрівники опинилися в "Лісі Тисячі Див". Це були величезні дикі джунглі. Дерева тут були прозорі, а тварини — величезні і дивні.

Три дні знадобилося Джиму і Лукасу, аби продертися крізь джунглі. На третій день перед друзями здійнялися гори у червону та білу смужку, що носили назву "Корона Світу". Верхівки гір були жахливо високими. Лукас мав мапу і швидко відшукав "Долину сутінків". Треба було їхати на південь. Друзі рушили, а незабаром вони побачили вузьку щілину і спрямували Емму просто до неї.

ГЛАВА ТРИНАДЦЯТА, У ЯКІЙ ПОЧИНАЮТЬ ГОВОРИТИ ГОЛОСИ В "ДОЛИНІ СУТІНКІВ"

"Долина Сутінків" виявилася моторошною ущелиною завширшки приблизно зі звичайну дорогу. Сюди ніколи не проникав жоден промінчик сонця. Праворуч та ліворуч височіли баштами круті скелі до самісінького неба. Спершу друзі зайшли в ущелину пішки і виявили, що там надзвичайне відлуння. Достатньо раз сказати хоч одне слово, і воно повторюється і наростає, наче його сказала сотня людей. Лукас сказав, що коли Емма загуркоче долиною, буде жахливий шум.

Друзі зробили затички для вух з воску і рушили машиною. Вони їхали, а позаду, по обидва боки ущелини, падали скелі. Від максимальної швидкості спідометр луснув. Локомотив, ніби гарматне ядро, вилетів з ущелини назовні саме у ту мить, коли впала остання гора.

ГЛАВА ЧОТИРНАДЦЯТА, У ЯКІЙ ЛУКАС МАЄ ВИЗНАТИ, ЩО БЕЗ СВОГО МАЛЕНЬКОГО ДРУГА ДЖИМА ВІН БИ ПРОПАВ

Шляху назад більше не було. Вони опинилися у нескінченній пустелі. Емма була поламана, тому довелося розбирати весь локомотив. Уночі почулося якесь дивне посвистування і огидний клекіт. До друзів прилетіли стерв'ятники. Джим дуже налякався і у розпачі розрюмсався. Лукас ніяк не міг розкрутити останньої гайки, бо треба було влізти в котел. Тоді Джим узявся до роботи, і йому таки вдалося розкрутити гайку, хоч він мало не втопився у котлі Емми.

Тепер Лукас швидко полагодив і зібрав Емму. Вона знову запихтіла, а стерв'ятники відступили у глиб пустелі. Друзі забралися до кабіни, щоб поспати.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ГЛАВА П'ЯТНАДЦЯТА, У ЯКІЙ МАНДРІВНИКИ ПОТРАПЛЯЮТЬ ДО ЧУДЕРНАЦЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ ТА ЗНАХОДЯТЬ ЗГУБНІ СЛІДИ

Наступного ранку вони рушили в далі. Через спеку повітря над пустелею дрижало. Лукас і Джим щільно зачинили обидва віконця. Було десь за південь, коли Лукас сказав, що гори раптом опинилися на іншому боці. Вони ніби рухалися в повітрі. Потім гори зовсім зникли. Замість них друзі побачили в далечині морський пляж із пальмами, потім Ейфелеву вежу, багато вігвамів. Здавалося, що все навкруги просто з'їхало з глузду. Урешті-решт видіння цілком перемішалися. Вони побачили навіть Усландію та ще одну Емму.

Лукас здогадався, що це Фата Моргана, так зване природне явище. Коли сонце розжарює піщану поверхню, повітря стає дуже гарячим, потім ще гарячіше і нарешті починає дрижати від спеки. І ось, розжарюючись усе більше та більше, воно раптом дає віддзеркалення, як справжнє дзеркало. При цьому воно відбиває не тільки предмети, що перебувають поблизу, а частіше приносить віддзеркалення тих, які знаходяться десь дуже далеко.

ГЛАВА ШІСТНАДЦЯТА, У ЯКІЙ ДЖИМ ГУДЗИК РОБИТЬ ВАЖЛИВЕ ВІДКРИТТЯ

Ввечері усі міражі зникли, та з'явилася нова біда. До них наближався велетень. Він був явно дуже старим, бо його довжелезна біла борода діставала йому до колін і була заплетена у товсту кіску. Гігантське тіло прикривала стара довга сорочка. Джим дуже боявся, хоч велетень кричав, що нічого поганого їм не зробить.

Велетень наближався і з кожним кроком ставав дещо меншим. І, нарешті, дійшовши до Емми, він зробився таким на зріст, як Лукас-машиніст. Старий розповів, що багато років мріє, щоб хтось виявив хоробрість — не тікав від нього. Звали велетня Тур Тур, і він був просто уявновелетень, жив у самісінькій середині "Кінця Світу", саме біля оази. І туди запросив свої нових знайомих.

ГЛАВА СІМНАДЦЯТА, У ЯКІЙ УЯВНОВЕЛЕТЕНЬ ПОЯСНЮЄ СВОЮ НЕЗВИЧАЙНІСТЬ ТА ВИЯВЛЯЄ ВДЯЧНІСТЬ

Оазою пана Тур Тура виявився малесенький ставочок із прозорою водою. Навколо росла свіжа соковита зелень і безліч пальм та фруктових дерев. Під деревами стояв невеличкий білий будиночок. На городику перед будиночком уявновелетень вирощував квіти та овочі. Лукас, Джим і пан Тут Тур усілися в кімнаті вечеряти. Пан Тур Тур був вегетаріанцем.

Тур Тур розповів, що чим більше він віддаляється від інших, тим вищим виглядає. А чим ближче він підходить, тим помітніший його справжній зріст. У дитинстві ця властивість проявлялася не так сильно. Коли його батьки померли, Тур Тур вирішив переїхати туди, де б його ніхто не боявся. Лукас розповів йому про принцесу Лі Сі, і Тур

Тур пообіцяв вивести їх з пустелі і піти з ними до району "Чорних Скель".

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ГЛАВА ВІСІМНАДЦЯТА, У ЯКІЙ ДРУЗІ РОЗСТАЮТЬСЯ ІЗ УЯВНОВЕЛЕТНЕМ І ЗАСТРЯГАЮТЬ У "ВУСТАХ СМЕРТІ"

Не минуло й трьох годин, як вони вже досягли північної межі пустелі. На краю пустелі було ніщо, яке виглядало, як колосальна п'ятьма кольору вугілля, смоли та воронового крила водночас, що простиралася від краю пустелі до самісіньких небес. Тур Тур сказав, що це "Чорні Скелі". Лукас і Джим дізналися, що Дракон-Місто лежить десь у "Країні Тисячі Вулканів". Це масивне плоскогір'я, покрите тисячами великих та маленьких вогнедишних пагорбів. Де саме знаходиться Дракон-Місто, уявновелетень не знав.

"Країна Тисячі Вулканів" лежала на висоті семисот метрів вище за рівень "Кінця Світу". Єдиний шлях нагору проходив крізь "Чорні Скелі", які поглинали усіляке світло. Шлях вів звідси нагору весь час по прямій. У жодному разі не можна відхилитися від заданого курсу! У найвищому місці шлях проходить крізь велику браму у скелі. Вона називається "Вуста Смерті". Це найтемніше місце, де можна почути жахливий плач і стогін. Це вітер, який весь час дме у браму. Там так холодно, що краще не виходити з локомотива! Це все розповів Тур Тур і попрощався з друзями.

Наступного ранку Джим із Лукасом поїхали просто у темряву. Усе було так, як розповідав пан Тур Тур: сліпучо сяюче сонце виднілося, як тьмяно-фіолетова плямка. Навколо все було абсолютно та непроглядно чорним. Чим далі вони їхали, тим холодніше ставало. Незважаючи на те що Лукас топив дуже сильно, крізь вікна кабіни проникав все міцніший мороз.

Згодом навіть блідо-фіолетова плямка на небі зникла. Вони наблизилися до "Вуст Смерті". Друзі почули жахливі стогони та завивання. Емма відмовилася їхати далі, виходити назовні не можна було через холод. Усередині чорного ніщо раптово повис шматочок білої дороги. Тоді Емма погодилася їхати далі, і нарешті вони закінчили страшну мандрівку.

ГЛАВА ДЕВ'ЯТНАДЦЯТА, У ЯКІЙ ДРУЗІ РЕМОНТУЮТЬ НЕВЕЛИЧКОГО ВУЛКАНЧИКА, А ЕММА ОТРИМУЄ ІНШУ ЗОВНІШНІСТЬ

Перед друзями розкинулася "Країна Тисячі Вулканів". Багато вулканів виригали вогонь та іскри, інші тільки потроху диміли. Лукас сказав, що далі їхати не вийде, бо вугілля більше немає. Коли друзі перекусили, то почули якийсь звук, схожий на плач. Вони віднайшли істоту, яка називала себе драконом, та була зовсім не страшна. Виявилось, що це напівдракон, бо його мама була гіпопотамицею! Зате тато був справжній дракон.

Напівдракон Непомук пожалівся, що його вулкан погас. Усі спустилися крізь кратер у вулкан, де була вугільна купа, піч і котел. Лукас знайшов неполадку — засмітився димохід. За допомогу з ремонтом Лукас попросив Непомука дати їм вугілля.

Непомук знав дорогу до Дракон-Міста і розповів, що воно розташоване на найвищому кратері. Власне, місто знаходиться на дні кратера, там живе багато тисяч драконів. Усі вони переїхали туди з тих пір, як у світі жити їм стало занадто небезпечно. Вхід у місто один — печера, що веде крізь гору до Дракон-Міста. Вхід цей охороняють дракони-вартові. Вони не пропускають нікого, хто не схожий на справжнього дракона.

Джим запропонував замаскувати Емму під дракона, а Непомук сказав, що проведе друзів, щоб вони не провалилися часом у якусь тріщину чи не застрягли у розпеченій лаві. За допомогою лави і фарб з Емми зробили справжнього дракона.

ГЛАВА ДВАДЦЯТА, У ЯКІЙ ОДИН ЧИСТОПОРОДНИЙ ДРАКОН ЗАПРОШУЄ ЕММУ НА ВЕЧІРНЮ ПРОГУЛЯНКУ

Наступного дня мандрівники попрямували далі разом з Непомуком. Дорогою їм зустрілося кілька напівдраконів. Побачивши замасковану Емму, вони перелякано ховали голови назад. Коли друзі під'їхали ближче до вхідної печери Дракон-Міста, Непомук попрощався і пішов додому.

За кілька хвилин Емма вже стояла біля входу до Дракон-Міста. Над входом висіла велика кам'яна табличка із заборонаю входити нечистопородним драконам. Джим і Лукас заїхали у грот. Якийсь дракон, який був втричі більший та товщий за Емму, прийняв її за молоденьку драконицю і запросив на прогулянку. Інший його друг сказав дати дракониці спокій, бо Емма нічого не говорила. Згодом Емма рушила і якомога швидше покотила геть.

Незабаром вони виїхали з гроту, і перед ними опинилося Дракон-Місто. Будинки тут були збудовані із гігантських сірих кам'яних глиб у сотні поверхів. Вулиці нагадували моторошні ущелини. Всюди був газ і дим, панував жахливий шум. Дракони вищали, гриміли, бурчали, стукали, сварилися, горлопанили, завивали, кашляли, шипіли. Всюди було видно драконів, а от дітей ніде не було. Річ у тому, що в справжніх драконів дітей не буває. Їм діти цілком непотрібні, бо вони не вмирають, якщо тільки їх не вбивати. На вулицях дітей би просто розчавили, а галявинок чи чогось схожого тут не було. І жодних дерев для лазіння. Не дарма місто називалося Сумландією.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ГЛАВА ДВАДЦЯТЬ ПЕРША, У ЯКІЙ ДРУЗІ ДІЗНАЮТЬСЯ, ЩО ТАКЕ СУМЛАНДСЬКА ШКОЛА

Друзі швидко знайшли Стару вулицю, яка була вказана в листі Лі Сі. Вони знайшли потрібний будинок під номером 133, і Лукас обережно спрямував Емму до гігантської брами. Сходи спіраллю неймовірних розмірів закручувалася високо-високо нагору. Сходинок не було, а лише щось схоже на серпантин. Можна було цілком спокійно їхати нагору. Так вони й зробили, рухаючись весь час по колу, поки не доїхали до третього поверху. Вхід туди був закритий гігантською кам'яною плитою. Там був напис: "Пані Мальцан".

Побачивши, що поблизу немає жодних драконів, Лукас постукав. Плита відсунулася, і вони в'їхали до квартири. Друзі лишили Емму стояти, а самі вибралися назовні. Зупиняючись біля кожних дверей, вони обережно зазирали усередину приміщень. Ніде нікого не було видно: ані людей, ані драконів. В усіх кімнатах стояли цілком кам'яні меблі. Вікон ніде не було, замість них доволі високо в стінах зяяли отвори, що пропускали ззовні тускле світло. Друзі раптово почули з найостаннішої кімнати чийсь бридкий пронизливий голос, який щось розлютовано проричав. І раптом пролунав ледь чутний дитячий голосок, що проказав щось відривчасто та перелякано. Друзі прокралися до дверей цього приміщення й зазирнули досередини.

Лукас і Джим побачили школу: за партами сиділо близько двох десятків дітей з усіх куточків землі, і маленькі індіанці, і білі діти, і ескімосята, і смугляві хлопчики в тюрбанах, а посередині сиділа цілком чарівна чорноволоса дівчинка з двома кісками і дуже ніжним личком фарфорової мигдальської лялечки. Без сумніву, це була маленька принцеса Лі Сі. Усі діти були прикуті ланцюгами до парт, а дракониха пані Мальцан була вчителькою.

Принцеса була надзвичайно чарівною і Джимові негайно захотілося стати її захисником. Дракониця питала дітей табличку множення і била, коли хтось відповідав неправильно. Лі Сі, хоч мала чотири роки, правильно відповідала на усі питання. Вона не зробила жодної помилки. І саме це по-справжньому розлютило драконицю. Вона налетіла на Лі Сі, штовхнула її та назвала хвалькуватою. Тут вискочив Джим... Він домовився з Лукасом, що поговорить з драконицею, а Лукас і Емма тим часом сховаються, а якщо треба буде, прийдуть на допомогу.

Джим сказав, що приїхав з Усландії, щоб визволити принцесу Лі Сі й інших дітей. Дракониха запитала хлопчика, чи його прислали тринадцять лютих. Але Джим сказав, що прийшов добровільно. Дракониця реготала і казала, що тепер і він належатиме їй. Мальцан усе ніяк не могла схопити хлопчика, але постійно виригала чад та вогонь, тож хлопчик задихався.

Нарешті пролунав дзвінкий Еммин свист. Дракониця озирнулася та побачила в клубах диму чудовисько із палаючими очима, що насувалося на неї. Емма загуркотіла, як ураган, і добряче піддала їй буфером. Відбулася дика та нестримна битва. Еммин драконівський маскувальний одяг потроху перетворювався на клоччя, і все більше було помітно, що Емма не чудовисько, а локомотив. Коли діти виявили істинну природу незнайомого дракона, вони зраділи та почали підбадьорювати Емму захопленими вигуками.

Нарешті Емма з усього розмаху піддала дракониці так, що та гепнулася на спину, безпорадно задерши всі чотири лапи. Лукас вистрибнув із кабіни. Джим узяв ключа з шиї дракониці і звільнив дітей. Тими ланцюгами усі зв'язали Мальцан.

Лукас замкнув на важкий замок вхідні кам'яні двері. Машиніст хотів подумати, як вибратися з міста, і Лі Сі сказала, що річка починається за цим будинком. Тоді Лукас придумав, що вночі можна попливти на Еммі. Щоправда, треба трохи смоли та дьогтю, аби законопатити всі шви та щілини. Оскільки смола була основним продуктом

харчування мешканців Сумландії, то з цим проблем не було. Діти лягли спати, щоб перед дорогою набратися сил.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ГЛАВА ДВАДЦЯТЬ ДРУГА, У ЯКІЙ МАНДРІВНИКИ ПОТРАПЛЯЮТЬ ПІД ЗЕМЛЮ І БАЧАТЬ ДИВА

Лукас вирішив взяти драконицю Мальцан із собою: один кінець ланцюга прикріпити в Емми ззаду, а інший — у дракониці на єдиному зубі. Паша при цьому була зв'язаною. Дракониця отямилася, і їй повідомили про те, що вона теж вирушає у подорож.

Діти забралися на локомотив і зайняли місця. Коли всі розсілися, Лукас став попереду Емми для управління, бо в кабіні йому вже було не вміститися. Локомотив поїхав, і дракониця змушена була закрокувала слідом за Еммою.

Лукас обережно спрямував локомотив навколо будинку, і незабаром вони опинилися біля річки. Локомотив ковзнув у воду. Течія була доволі сильною. Вона миттю підхопила пливучий локомотив і понесла його вперед. Дракониця, як виявилось, чудово вміла плавати. Так і дрейфували вони цілком беззвучно крізь нічне Дракон-Місто.

Згодом течія помітно посилилася. Усі опинилися у печерах під скелями. Діти побачили світло, яке йшло від сотень тисяч червоних дорогоцінних камінців, які росли на стінах та на стелі. Потім показався ліс смарагдів, згодом були кристали аметисту. Підземним красотам не було краю.

Течія раптом знову помітно посилилася, і вони впливли назовні. Була ніч, і річка спокійно та велично текла своїм широким руслом. Локомотив ковзнув під фарфоровим мостиком, і Лі Сі відразу зрозуміла, що це Мигдалія. Вона саме стояла поруч із Джимом, і на радощах поцілувала його.

ГЛАВА ДВАДЦЯТЬ ТРЕТЯ, У ЯКІЙ МИГДАЛЬСЬКА ПРИНЦЕСА РОЗПОВІДАЄ СВОЮ ІСТОРІЮ, А ДЖИМ РАПТОМ СЕРДИТЬСЯ НА НЕЇ

Лі Сі розповіла, що одного разу батько відправив її на канікули до моря. Дівчинка жила з подругами і фрейлінами у маленькому замку із лазурового фарфору, а раз втекла на узбережжя і побачила корабель з цифрою 13. Якийсь пірат скочив з чорна і схопив її. 13 піратів, які пливли човном, зустрілися в морі драконицю і продали їй Лі Сі. Перебуваючи у полоні, Лі Сі вдалося кинути у річку пляшку з листом...

Джим розповів принцесі про все, що пережили вони із Лукасом, перш ніж знайшли шлях до Дракон-Міста. Хлопець сказав, що після того, як побачив школу пані Мальцан, не хоче вчитися. Лі Сі була дуже здивована, що Джим ще не вміє писати і читати. це важливо, бо якби вона не вміла писати, то не надіслала б пляшкове послання. Лі Сі запропонувала Джимові, що сама навчить його читати і писати.

Незабаром мандрівники побачили тисячі дахів Пиню.

ГЛАВА ДВАДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТА, У ЯКІЙ ЕММА ОТРИМУЄ НЕЗВИЧАЙНУ

ВИНАГОРОДУ, А МАНДРІВНИКИ — ВЕЛИКИЙ СНІДАНOK НА БУДЬ-ЯКИЙ СМАК

Друзі витягли локомотив на сушу. Дракониця теж виповзла на берег та вляглася там, ледь жива через втому. Лукас із Джимом знову привели Емму у суходільний вигляд.

Мигдальський польовий жандарм побачив мандрівників і швидко поїхав до столиці, щоб усе повідомити. Усі зрозуміли, що рятівники повернулися, і почали готувати святкову зустріч.

І ось нарешті вони з'явилися. Джим із Лукасом стояли в кабіні та махали з віконець направо та наліво. Діти сиділи на даху, а посередині стояла Лі Сі, маленька принцеса. Позаду дракониці поступово утворювалася хода з мигдальців.

Майдан перед палацом був ущент сповнений радісними людьми. Цар поспішив до Лі Сі. Тим часом Лукас і Джим привіталися з крихіткою Пінг Понгом, який став головбонзою замість відправленого у відставку пана І Те Де.

Цар вручив Еммі спеціальний орден, а драконицю влаштували у величезну клітку і помістили у старий слоновник.

По черзі всі ще раз розповіли про свої пригоди цареві. Тим часом для кожного гостя приготували окремі покої.

Лукас думав, що ж тепер буде з ним та Джимом. Може, його величність цар згодиться із тим, що вони залишаться тут та прокладуть через Мигдалію залізницю? Машиніст пішов до царя, який саме думав, за кого ж віддати свою дочку: Лукаса чи Джима. Лукас сказав, що за Джима. Цар сказав, що одружуватися їм поки зарано, але для початку можна влаштувати заручини. А тоді спитав, чого бажає Лукас. Той сказав, що мріє прокласти залізницю у Мигдалії і залишитися тут. Цар дуже зрадів і дозволив.

ГЛАВА ДВАДЦЯТЬ П'ЯТА, У ЯКІЙ ПАНІ МАЛЬЦАН ПРОЩАЄТЬСЯ, А З УСЛАНДІЇ ПРИХОДИТЬ ЛИСТ

З драконицею почало діятися щось дивне. Вона сказала нашим героям, що вдячна їм за те, що вони її перемогли, бо тепер вона перетвориться на "Золотого Дракона Мудрості", який знає усе. Кілька раз нею пробігло золоте сяння. Вона сказала, що не помре, а буде цілий рік лежати без руху, а потім перетвориться. Тоді Лукас і Джим стануть її повелителями, а вона зможе відповісти на усі їхні питання. А зараз вона могла відповісти на якесь їхнє одне питання. Лукас і Джим запитали, що ж їм робити з поверненням на Усландію. Дракониця порадила вийти завтра у море курсом на Усландію. Тоді вони зустрінуть плавучий острів, з якого треба взяти кілька коралових гілок, а потім кинути їх у воду поруч із Усландією. Коли Джим стане повним підданим Усландії, з гілок виросте справжній острів.

Цар пообіцяв, що цілий рік ніхто не чіпатиме дракониху. А тоді сказав, що сам попливе з друзями до Усландії. І тут раптом Пінг Понг згадав, що Джиму і Лукасу прийшов звідти лист. Та їх було аж 3. Перший був від короля. Він писав, що дуже сумує за Лукасом, Джимом і Еммою та просить їх повернутися. Другий лист був від пані Ваас. Вона жахливо переживала за Джима і просила скоріше вертатися додому. У третьому листі пан Ермель теж просив друзів повертатися.

ГЛАВА ДВАДЦЯТЬ ШОСТА, У ЯКІЙ ДІТЛАХИ РОЗСТАЮТЬСЯ, А ПЛАВУЧИЙ ОСТРІВ ПОТРАПЛЯЄ ДО СІТЕЙ

Врятованих дітей відправили додому кораблем. А іншим кораблем Джим, Лукас, Емма, Лі Сі і цар попливли до Усландії. Наступного дня друзі побачили маленький плавучий острів. Його взяли на буксир до корабля. Цей острів тепер належав Джиму, і він назвав його Нова Усландія.

ГЛАВА ДВАДЦЯТЬ СЬОМА, У ЯКІЙ СВЯТКУЮТЬСЯ ЗАРУЧИНИ, І КНИГА ЦЯ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ ПРИЄМНИМ СЮРПРИЗОМ

Кілька днів потому наші герої прибули в Усландію. Почалися обійми, рукостискання, привітання, і краю їм не було. Коли всі нарешті перезнаййомилися та привіталися, вони пішли до будиночку пані Ваас снідати. Матроси тим часом укріпили новий острів впритул до Усландії. Усе зробили так, як радила дракониця.

Під проводом Джима товариство ступило на нову землю та влаштувало на ній невеличку прогулянку. Король радів, що нарешті вирішилося питання з перенаселенням Усландії.

Джим із Лукасом розповіли про усі свої пригоди. Було вирішено, що за місяць відбудуться заручини Лі Сі із Джимом. І весь цей час пані Ваас вечорами працювала над сюрпризом для них обох. Цар та Лі Сі оселилися на цей місяць у короля в замку.

Минув місяць. У день заручин пані Ваас вручила Джимові синій робочий комбінезон, точнісінько такий, як у Лукаса. Маленька принцеса отримала пречудову весільну суконьку із фатою та довгим шовковим шлейфом. Лі Сі подарувала Джимові люльку, як у Лукаса, а Джим подарував Лі Сі витончену пральну дошку. Під кінець вони поцілувалися, і король Альфонс оголосив їх зарученими. А матроси на державному кораблі влаштували салют. Свято тривало весь день.

Лукас подарував Джиму маленький локомотивчик. Це було Емміне дитятко. Джим назвав його Моллі. За кілька днів цар та маленька принцеса відправилися назад до Мигдалії, бо Лі Сі, зрозуміло, поки що мала жити у свого батька. Але діти могли відвідувати один одного завжди, коли їм заманеться, бо державний корабель часто курсував між Усландією та Мигдалією. А ще між цими державами тепер був телефонний зв'язок.

До Усландії повернулося колишнє мирне життя. Пан Ермель ходив на прогулянки, Лукас їздив на локомотиві на Еммі, Джим доглядав за Моллі і потроху дорослішав.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу